

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Здравка Вескова Радионова, дм,

за дисертационния труд на Паулина Христофорова Кирова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Общественоздравни науки“, Факултет „Общественото здраве“, Медицински университет – Плевен, на тема: „Анализ на политиките на общините в Република България в областта на общественото здраве – реалности и перспективи“, за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“

С решение на Академичния съвет на Медицински университет – Плевен от 05.10.2015 г. (Протокол № 25) и Заповед № 2162/13.10.2015 год. на Ректора на МУ – Плевен, съм избрана за член на Научното жури по процедура за защита на посочения дисертационен труд. С Протокол № 1/19.10.2015 год. от първото неприсъствено заседание, съм определена за изготвяне на становище.

Кратки биографични данни:

Докторантката Паулина Кирова е родена в гр. Плевен през 1963 г. Завършва средно образование в Руска езикова гимназия през 1981 г. Средно специално образование придобива през 1987 г. в Институт за подготовка на здравни кадри, а през 1995 г. – полувисше във Висш медицински институт – Плевен. През 2000 г. придобива ОКС „магистър“ с квалификация „Икономист в публичната администрация“ в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – гр. Свищов. През 2011 г. придобива втора магистърска степен по специалността „Общественото здраве и здравен мениджмънт“ в МУ – Плевен.

Работи като медицинска сестра в Университетската болница в Плевен (1987 - 1988 г.), а от 1992 г. – в Общинска администрация – Плевен. От 2006 г. е началник на отдел „Местно самоуправление“ в същата.

Познанията в сферата на общественото здраве и общинските политики, придобити чрез образованието и професионалния опит на Паулина Кирова, позволяват умело да ги съчетае и превърне в основа на разработения дисертационен труд.

Обща оценка на дисертационния труд:

Дисертационният труд е в обем от 207 стандартни машинописни страници, като е спазена общоприетата структура: въведение, литературен обзор, цел, задачи и методология на проучването, резултати и обсъждане, изводи, препоръки и приноси. Работата е онагледена с 9 таблици, 29 фигури и 3 приложения. Библиографският списък включва 209 литературни източника, от които 113 на кирилица и 96 на латиница.

Разработваният научен проблем е актуален, оригинален и значим. Актуалността произтича от фрагментираното законодателство и липсата на механизми, осигуряващи взаимодействие и координация между общините и органите на Министерство на здравеопазването по отношение на здравето и почти неизследваната роля на общината за промоция на здравето. Оригиналният характер на научната разработка се дължи на неизследваните секторни политики на общините в областта на здравето и непроучените потребности на общините и гражданите за създаване на общинска здравна политика и оценка на въздействието на местните стратегически и нормативни документи върху здравето. Влиянието на общинските политики върху населението чрез пряко въздействие върху детерминантите на здравето и неравенствата в здравето определят неговата значимост.

Литературният обзор е структуриран в седем раздела и показва задълбочено познаване на проблема и много добра информираност на автора по отношение на нормативно-правните актове, регулиращи дейността на местните органи на самоуправление и водещите Европейски и световни практики за ролята на органите на местното самоуправление и местната администрация за подобряване здравето на населението. Изложението е представено професионално, на висок стил, като е направен критичен анализ на литературните източници, в който е изтъкната липсата на данни от комплексно изследване за компетентностите, познаването, разбирането и прилагането на политики в областта на здравето от общините в Република България като важен ресурс за подобряване на общественото здраве.

Целта и задачите на научната работа са ясно и точно формулирани. Целта на дисертационния труд е да се проучат секторните политики на общините в областта на детерминантите на здравето и да се предложат научнообоснован модел на общинска здравна политика и методология за оценка на въздействието на общинските политики върху здравето. Използвани са социологически и статистически методи на изследване. В проучването са обхванати 335 жители на гр. Плевен и общо 168 общини, което представлява 64% от всички общини в България.

Представените в подробности резултати са структурирани в шест раздела, което съответства на броя на поставените за решаване задачи. Интересна констатация е, че 22 (13,3%) от анкетираните общини заявяват, че имат приета здравна стратегия, като в 3 (1,8%) от тях тя не се изпълнява. Не са приемали такава стратегия 144 (85,7%) от анкетираните общини.

Обсъждането на получените данни се отличава със задълбоченост на научния анализ, който се базира не само на собствените резултати, но и на голям брой проучвания, коректно цитирани в литературата.

Дисертационният труд завършва с девет добре обосновани изводи, водещите от които са, че общините в Република България имат ресурси и нормативно регламентирани права да осъществяват дейности в областта на

детерминантите на здравето, но липсва реална децентрализация на политиките в областта на здравето. Като водеща причина за отсъствието на активни действия по отношение на здравето на местно ниво се изтъква липсата на актуална информация за здравето на населението, поради факта, че основните статистически показатели се предоставят от НСИ на ниво област, което лишава общините от възможността да провеждат адекватни на нуждите на населението политики.

Приносите на дисертационния труд са с оригинален и потвърдителен характер. Висока оценка заслужава проведеното за първи път в страната комплексно изследване за компетентностите, познаването, разбирането и прилагането на политики в областта на здравето от общините в Република България като възможност за подобряване на общественото здраве; Разработените методически подходи за оценка на въздействието на местните политики върху здравето; Разработеният модел на общинска здравна стратегия, която ще бъде предложена за внедряване в общините; Идентифицирането на добри практики на общините в областта на детерминантите на здравето, които могат да бъдат ползвани от други български общини.

Съдържанието на автореферата отговаря на дисертационния труд.

Във връзка с дисертационния труд са направени 4 публикации (при изискване 3) и 3 научни съобщения на национални и международни научни форуми.

Заключение:

Предоставената ми за становище дисертация на Паулина Кирова на тема „Анализ на политиките на общините в Република България в областта на общественото здраве – реалности и перспективи“ отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Актуален, добре планиран и реализиран научен труд, написан стегнато, с ясен и точен изказ. С безспорна стойност са приносите с приложен характер.

Имайки предвид гореизложеното, давам убедено своята **положителна оценка за дисертационния труд** и предлагам на почитаемото Научно жури, да **присъди образователната и научна степен „Доктор“ на Паулина Христофорова Кирова** по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

12.11.2015 год.
гр. Плевен

Доц. д-р Здравка Радионова, дм
Медицински университет – Плевен

